

Exportregelgeving mestproducten voor de Duitse afzetmarkt

Oktober 2015

Deze brochure werd opgesteld met ondersteuning van het Ministerie van Economische Zaken, Nederland (i.s.m. Nederlandse ambassade Berlijn, Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Bureau Mestafzet en Transport Logistiek Nederland).

Deze publicatie kadert binnen het Interreg IVB project Biorefine, met financiële steun van het Agentschap Ondernemen.

aert

Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

(VCM)

Au-

met steun van het
Agentschap Ondernemen

teurs: Emilie Snauw-

Disclaimer

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking heeft de grootste zorg besteed aan de publicatie van deze brochure, maar kan in geen geval gehouden worden tot een resultaatsverbintenis of andere aansprakelijkheid mochten bepaalde vergissingen aan haar waakzaamheid ontsnapt zijn.

Deze brochure werd opgesteld op basis van een vrije vertaling van de van toepassing zijnde wetgeving. Het vzwVCM kan in geen geval aansprakelijk gesteld worden voor eventuele gevolgen bij het toepassen van de voorschriften zoals ze in deze brochure zijn weergegeven.

Copyright

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder de schriftelijke en uitdrukkelijke toestemming van het vzwVCM.

INHOUD

INLEIDING	4
1 VLAAMSE, BELGISCHE EN EUROPESE WETGEVING	6
1.1.1 KB omtrent de handel in meststoffen (28/01/2013) en VO (EG) Nr. 764/2008	6
1.1.2 Europese Dierlijke Bijproductenverordening (EG) Nr. 1069/2009 en (EG) Nr. 142/20116	
1.1.3 Europese verordening voor het transporteren van afval (EG) Nr. 1013/2006	7
2 DUITSE WETGEVING.....	8
2.1 FEDERALE STRUCTUUR VAN DUITSLAND	8
2.2 MESTSTOFFENWETGEVING DUITSLAND	8
2.2.1 Düngegesetz	9
2.2.2 Düngemittelverordnung (DümV).....	9
2.2.3 Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger	13
2.2.4 Bioabfallverordnung (BioAbfV)	14
3 STAPPENPLAN EXPORT.....	17
3.1 Stappenplan 1: pluimveemest.....	18
3.1.1 Voor verzending - Duitsland	18
3.1.2 Voor verzending - België	19
3.1.3 Tijdens verzending - Duitsland	19
3.1.4 Na verzending - Duitsland	20
3.2 Stappenplan 2: ruwe paardenmest.....	21
3.2.1 Voor verzending – Duitsland	21
3.2.2 Voor verzending - België	22
3.2.3 Tijdens verzending - Duitsland	22
3.2.4 Na verzending - Duitsland	22
3.3 Stappenplan 3: Gehygiëniseerde meststoffen met mest, zonder OBA	23
3.3.1 Voor verzending – Duitsland	24
3.3.2 Voor verzending – België.....	24
3.3.3 Tijdens verzending - Duitsland	24
3.3.4 Na verzending - Duitsland	24
3.4 Stappenplan 4: Gehygiëniseerde meststoffen met mest én OBA's	25

3.4.1	Voor verzending – Duitsland	25
3.4.2	Voor verzending – België.....	27
3.4.3	Tijdens verzending - Duitsland	27
3.4.4	Na verzending - Duitsland	27
CONTACT VCM		28
REFERENTIES		29
BIJLAGEN		30
Bijlage 1:.....		30

INLEIDING

Na Frankrijk, is ook Duitsland een exportland voor een beperkte hoeveelheid niet-verwerkte mest en eindproducten uit mestverwerking vanuit Vlaanderen. In 2013 werd 1.391.090 kg N (95.736 ton) of 5% van de totaal geëxporteerde hoeveelheid mest geëxporteerd naar Duitsland (Voortgangsrapport Mestbank 2014, VLM). Verwerkte pluimvee- en varkensmest, en ruwe pluimveemest zijn de belangrijkste exportproducten naar Duitsland. In 2013 werd ruwe mest geëxporteerd naar de deelstaten Nordrhein-Westfalen en Rheinland-Pfalz; verwerkte mest werd geëxporteerd naar de deelstaten Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Baden-Württemberg, Hessen, Niedersachsen en Sachsen-Anhalt (Figuur 1) (mondelinge communicatie VLM, 2014).

De regio Niedersachsen heeft, net als Vlaanderen, een teveel aan nutriënten en exporteert vanuit hun regio naar de andere deelstaten of naar het buitenland (mondelinge communicatie, ministerie Niedersachsen, 2014).

Deze brochure bevat informatie over de regelgevende aspecten die gelden bij export van niet-verwerkte en verwerkte mestproducten vanuit Vlaanderen naar Duitsland.

Naast de Vlaamse wetgeving, moet ook de Duitse en de Europese regelgeving in acht worden genomen.

Op Europees vlak zijn dat:

- Verordening dierlijke bijproducten (EG) Nr. 1069/2009 met uitvoeringsverordening (EG) Nr. 142/2011 (en Verordening (EG) Nr. 749/2011 tot wijziging van Verordening (EG) Nr. 142/2011)
- Verordening voor overbrenging van afvalstoffen (EG) Nr. 1013/2006
- Wederzijdse erkenning VO (EG) Nr. 764/2008

Op Duits vlak zijn dat:

- Düngeverordnung (DüV)
- Düngemittelgesetz (DüngeG)
- Düngemittelverordnung (DüMV)
- Verordnung über das Inverkehrbringen und Befördern von Wirtschaftsdünger (WDüngV)
- Bioabfallverordnung (BioAbfV)

Vanwege de grote hoeveelheid betrokken regelgeving en verordeningen is onderstaande samenvattende tabel samengesteld. Deze tabel geeft een overzicht van de betrokken regelgeving bij de verschillende mestproducten.

Tabel 1: overzicht reglementerend kader

	(EG) 1069/2009	(EG) 1013/2006	DüngeG en DüMV	WDüngV	BioabfV
Onverwerkte pluimveemest	X		X	X	
Onverwerkte paardenmest	X		X	X	
Gehygiëniseerde product met enkel landbouwgerelateerde producten (mest, energiegewassen), zonder OBA	X		X	X	
Gehygiëniseerde product met landbouwgerelateerde producten én OBA	X	X*	X	X	X
Gehygiëniseerd product landbouwgerelateerde producten, louter OBA	X**	X*	X		X

* enkel voor deelstaat Niedersachsen

** enkel van toepassing wanneer het product dierlijke bijproducten ander dan mest bevat.

1 VLAAMSE, BELGISCHE EN EUROPESE WETGEVING

In dit hoofdstuk wordt de Vlaamse, Belgische en Europese wetgeving omtrent export van dierlijke mest en andere meststoffen opgelijst. In hoofdstuk 2 worden de nationale en regionale wetgeving en bijhorende procedures van Duitsland, het land van bestemming, besproken.

Op Europees niveau is de **Europese Verordening 1069/2009** voor dierlijke bijproducten en de **Europese verordening 1013/2006/EG** voor grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen van toepassing. Voor producten die reeds in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn toegelaten en die niet opgenomen zijn in bijlage I van Verordening (EG) nr. 2003/2003, geldt het principe van de wederzijdse erkenning overeenkomstig **Verordening (EG) nr. 764/2008**.

1.1.1 KB omtrent de handel in meststoffen (28/01/2013) en VO (EG) Nr. 764/2008

Alle producten die in bijlage I van het KB van 28 januari 2013 voorkomen, kunnen op de Belgische markt verhandeld worden. Voor producten die niet in bijlage I voorkomen, is er echter een voorafgaande machtiging vereist in de vorm van een ontheffing. Deze ontheffing kan verkregen worden bij de FOD Volksgezondheid. De procedure kan u terugvinden op de VCM website.

Producten die beschikken over een FOD-ontheffing en dus in België erkend zijn als meststof, moeten in Duitsland niet opnieuw een erkenning als meststof bekomen. Door het Europese principe van wederzijdse erkenning (VO (EG) Nr. 764/2008) is de erkenning van het land van oorsprong, ook geldig in het land van bestemming.

1.1.2 Europese Dierlijke Bijproductenverordening (EG) Nr. 1069/2009 en (EG) Nr. 142/2011

Deze Verordening omvat zowel **vereisten** voor de **mestverwerkingsinstallatie** als voor de **eindproducten**:

- verwerkte mest en verwerkte producten uit mest mogen enkel worden verhandeld of geëxporteerd als ze afkomstig zijn van een erkende installatie. In Vlaanderen is de VLM bevoegd voor het afleveren van de erkenningen in het kader van de Verordening (EG) 1069/2009 voor installaties waarin mest verwerkt wordt
- de eindproducten zijn onderworpen aan vereisten zoals een verplichte hygiënisatie op minstens 70 °C gedurende minstens 1 uur, waarbij tijd-temperatuurregistratie en microbiële analyses van het eindproduct de hygiënisatie helpen garanderen;
- een strikte scheiding tussen reine en onreine zone.

Een checklist voor de aanvraag van een erkenning in het kader van Verordening (EG) 1069/2009 vindt u terug op de website van de VLM (www.vlm.be > doelgroepen > mestverwerkers > verordening dierlijke bijproducten).

TRACES

Het transport van onverwerkte mest dient op voorhand gemeld te worden bij het Europees internetloket genaamd **TRACES** (Trade control and expert system: <https://webgate.ec.europa.eu/sanco/traces/>).

Het FAVV neemt in België de bevoegdheid voor aanmelding in TRACES van transport van onverwerkte pluimveemest op zich. De VLM heeft de bevoegdheid voor **TRACES-meldingen** voor paardenmest. De aanmelding in TRACES betekent dat de VLM/het FAVV de bevoegde autoriteit van bestemming op de hoogte brengt van alle verzonden zendingen. De aankomst van de zending moet in TRACES worden gemeld door de bevoegde autoriteit in Duitsland.

Dit komt later in meer detail terug in het stappenplan (Hoofdstuk 3).

Handelsdocument of gezondheidscertificaat

Voor intracommunautaire (= tussen verschillende EU-lidstaten) transporten dient een handelsdocument of in bepaalde gevallen een gezondheidscertificaat de goederen te vergezellen.

Dit komt later in meer detail terug in het stappenplan (Hoofdstuk 3).

1.1.3 Europese verordening voor het transporteren van afval (EG) Nr. 1013/2006

Voor de export van mest die aan de erkenningsvereisten van de Verordening (EG) 1069/2009 voldoet, is de Verordening (EG) 1013/2006 normaalgezien niet van toepassing.

De deelstaat Niedersachsen past voor de export van gehygiëniseerde meststoffen **met OBA's** als enige wél de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen toe. Als de meststof geen druksterilisatie (definitie zie VO (EG) nr. 1069/2009) heeft ondergaan, is het bij export naar Niedersachsen verplicht om de kennisgevingsprocedure volgens (EG) 1013/2006 te doorlopen. Dit komt later in meer detail terug in het stappenplan (Hoofdstuk 3).

2 DUITSE WETGEVING

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de voornaamste vereisten om eindproducten van mestverwerking naar Duitsland te exporteren.

2.1 FEDERALE STRUCTUUR VAN DUITSLAND

Duitsland bestaat uit 16 deelstaten of 'Länder' (Figuur 1). Duitsland heeft één centrale 'Bundes' overheid, en in elke deelstaat lokale 'Länder' overheden. Duitse deelstaten hebben dus hun eigen regering, administraties en grondwetten. Dit betekent dat de deelstaten de federale mest- en transportwetgeving indien gewenst mogen aanpassen. Vaak is heel wat informatie terug te vinden op de website van de Landwirtschaftskammer van de betreffende deelstaat (Bijlage 1 van deze brochure).

Voor de handhaving en registratie van meststoffen is de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesanstalt verantwoordelijk.

Figuur 1: Kaart van Duitsland met een overzicht van de deelstaten

2.2 MESTSTOFFENWETGEVING DUITSLAND

De relevante Duitse wetgeving rond meststoffen bestaat uit de Düngegesetz, de Düngeverordnung, de Düngemittelverordnung en de Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger. De Düngeverordnung wordt in dit document niet besproken, omdat deze vooral van toepassing is op de gebruiker van de meststoffen, en niet op de producent, exporteur of handelaar. Worden er bij de verwerking naast dierlijke mestsoorten ook dierlijke en/of plantaardige afvalstoffen toegevoegd, dan wordt bovenop de meststoffenwetgeving ook de Bioabfallverordnung van toepassing (zie 2.2.4).

2.2.1 Düngegesetz

Het 'in de handel brengen van meststoffen' wordt in de Düngegesetz als volgt gedefinieerd: het aanbieden, de opslag voor levering, de opslag voor verkoop en elke andere vorm van levering van meststoffen aan anderen.

Bij het in de handel brengen, wordt niet enkel het verkopen verstaan, maar tevens het gratis leveren en het leveren aan leden van verenigingen/coöperaties.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen '**Düngemittel**', '**Wirtschaftsdünger**', **bodemverbeteraars**, **teeltsubstraten en plantadditieven**. In de Düngegesetz worden deze begrippen als volgt gedefinieerd:

- Düngemittel (meststoffen): zijn ertoe bestemd om
 - teeltgewassen voedingsstoffen toe te voegen, om hun groei te bevorderen, de opbrengst te verhogen of de kwaliteit te verbeteren, OF
 - de bodemvruchtbaarheid te behouden of te verbeteren, behalve koolzuurgas (CO₂) en water.
- Wirtschaftsdünger (mest): Alle meststoffen waar dierlijke mest in zit en/of plantaardig materiaal afkomstig van landbouwbedrijven (bv. oogstresten, energiegewassen, ...). Alle pluimveemest, composten en digestaten zonder OBA's, afkomstig van Vlaanderen, kunnen dus als Wirtschaftsdünger bestempeld worden.
- Teeltsubstraten: stoffen die planten tot wortelruimte dienen en die daarvoor in of op de bodem of in grondloze toepassingen gebruikt worden.
- Plantadditieven: stoffen zonder duidelijke voedingswaarde die bedoeld zijn om biologisch of chemisch op de planten in te werken, met een waarde op vlak van agronomie, productietechnologie en gebruikstechnologie.
- Bodemverbeteraars: stoffen zonder noemenswaardig voedingsgehalte, alsook micro-organismen,
 - die de biologische, chemische of fysische bodemeigenschappen beïnvloeden om de groeiomstandigheden van de plant te verbeteren;
 - of
 - die de symbiotische binding van stikstof bevorderen.

Geëxporteerde eindproducten van de mestverwerking zijn quasi altijd Wirtschaftsdünger of organischer Dünger (als er OBA's in het productieproces gaan). Vandaar dat bodemverbeteraars, teeltsubstraten en plantadditieven in deze brochure niet verder besproken worden.

2.2.2 Düngemittelverordnung (DümV)

Meststoffen mogen enkel aangewend worden als ze ofwel Wirtschaftsdünger (de producten zonder OBA's) zijn, ofwel vallen onder een Düngemitteltype van de DümV. Vlaamse producten mét OBA's die reeds in België erkend zijn als meststof (d.w.z. in het bezit zijn van een FOD-ontheffing), moeten dankzij het Europese principe van

wederzijdse erkenning in Duitsland niet opnieuw erkend worden onder de DüMV. België geldt dan als het “rechtliches Basisland”. Ongeacht of het product over een FOD-ontheffing beschikt, moet wel steeds voldaan worden aan de vereisten betreffende verontreinigingen en hygiëne uit de Duitse DüMV.

Voor de producten die nog niet als meststof erkend zijn in België, worden in Duitsland de volgende groepen van Düngemitteltypen toegestaan (Bijlage 1 – DüMV):

- Mineralische Einnährstoffdünger (Abschnitt 1) (enkelvoudige minerale meststoffen)
- Mineralische Mehrnährstoffdünger (Abschnitt 2) (meervoudige minerale meststoffen)
- **Organische und organisch-mineralische Düngemittel (Abschnitt 3) (organische en organominerale meststoffen)**
- Düngemittel mit Spurennährstoffen (Abschnitt 4) (meststoffen met spoorelementen)
- Vorgaben für Düngemittel zur Düngung von Rasen und Zierpflanzen (Abschnitt 5) (Voorschriften voor meststoffen voor bemesting van gazon en sierplanten)

Onder deze secties van de DüMV vindt men de toegelaten basisproducten van de meststof, de aard van productie, het minimumgehalte aan nutriënten, de vormen waaronder de nutriënten aanwezig moeten zijn en verplichte vermeldingen op de verpakking of de begeleidende documenten.

De integrale DüMV kan u hier terugvinden: http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/d_mv_2012/gesamt.pdf

A. Toegelaten basisproducten (n.v.t. voor producten met een Belgische erkenning)

Slechts bepaalde basisproducten zijn toegelaten om de meststof te kunnen onderbrengen onder Abschnitt 3 (organische en organominerale meststoffen). Enkel (bepaalde) stoffen uit tabel 7 (hoofdbestanddelen) en tabel 8 (nevenbestanddelen) in bijlage 2 van de Düngemittelverordnung zijn hiervoor toegelaten (positieve lijst). In de eerste kolom van deze tabel staat de toegelaten grondstof, in de tweede en derde kolom staan aanvullende voorschriften en vereisten bij het gebruik van de desbetreffende grondstof opgenomen.

B. Minimumgehalten aan nutriënten (n.v.t. voor producten met een Belgische erkenning)

Tabel 2: Overzicht van de verschillende toegelaten Düngemitteltypen met bijhorende minimumgehalten aan nutriënten (zie bijlage 1, Abschnitt 3 van de DüMV)

Typing	Minimumgehalten (OP DROGE STOF BASIS)	Typebestanddelen
Enkelvoudige organische meststoffen		
Organische N-, P- of K-meststof	3% N, P of K	Totaal N Totaal P ₂ O ₅ Totaal K ₂ O
Organominerale enkelvoudige meststoffen		

Organominerale N, P of K-meststof	3% N, P of K 10% organische stof	Totaal N Totaal P ₂ O ₅ Totaal K ₂ O
Organische meervoudige meststoffen		
Organische NP, NK, PK, NPK meststof	1% N 0,3% P ₂ O ₅ 0,5% K ₂ O	Totaal N Totaal P ₂ O ₅ Totaal K ₂ O
Organominerale meervoudige meststoffen		
Organominerale NP, NK, PK, NPK meststof	1,5% N 0,5 % P ₂ O ₅ 1.0% K ₂ O 10% organische stof	Totaal N Totaal P ₂ O ₅ Totaal K ₂ O

C. Maximale gehalten aan verontreinigingen (ook van toepassing voor producten met een Belgische erkenning én voor Wirtschaftsdünger)

Tabel 3: DümV Bijlage 2, Tabel 1

	Op verpakking aangeven bij een gehalte (mg/kg DS of andere aangegeven eenheid) hoger dan	Grenswaarde (mg/kg DS of andere aangegeven eenheid) (hogere gehalten zijn niet toegelaten)
Arsen (As) (Arseen)	20	40
Blei (Pb) (Lood)	100	150
Cadmium (Cd)	1,0	1,5
Cadmium (Cd) voor meststoffen met een P ₂ O ₅ - gehalte vanaf 5% (verse stof)	20 mg/kg P ₂ O ₅	50 mg/kg P ₂ O ₅
Chrom (ges.)	300	-
Chrom (Cr ^{VI})	1,2	2
Nickel (Ni) (Nikkel)	40	80
Quecksilber (Hg) (Kwik)	0,50	1,0
Thalium (Tl)	0,5	1,0
Perfluorierte Tenside (PFT)	0,05	0.1

Bij het overschrijden van het gehalte in de tweede kolom moet deze aangegeven worden op de verpakking of het begeleidend document. Bij het overschrijden van het gehalte in de derde kolom **mag de meststof NIET in het verkeer gebracht worden**.

Stenen groter dan 10 mm mogen niet meer dan 5% van de totale droge stof uitmaken. Het aandeel papier, karton, glas of niet-afbreekbare kunststoffen mag niet hoger zijn dan 0.4% van de droge stof. Andere niet-afbreekbare kunststoffen groter dan 2 mm mogen niet meer dan 0.1% van de droge stof uitmaken.

D. Verplichte vermeldingen (zogenoeten “Kennzeichnung”) op de verpakking of begeleidende documenten (n.v.t. voor producten met een Belgische erkenning)

De DmV vermeldt in Artikel 6, paragraaf 3, punt 2 dat ieder transport van meststoffen steeds vergezeld moet zijn van een “Lieferschein” of vrachtbrief. Wanneer het gaat om individuele verpakkingen, is dit onder de vorm van een etiket. De informatie of “Kennzeichnung” die de vrachtbrief of het etiket moet bevatten, is bij wet vastgelegd.

Producten die met een FOD-ontheffing in Duitsland worden verhandeld (volgens het principe van de wederzijdse erkenning), moeten niet voldoen aan de etiketteringsvoorschriften van de DmV, maar aan de etiketteringsvoorschriften van het KB (28/01/2013). Het volledige KB is terug te vinden op de VCM website: http://www.vcm-mestverwerking.be/information/index_nl.phtml?informationtreeid=33

De verplichte vermeldingen op de verpakking of de begeleidende documenten moet de handelaar bij iedere levering van een partij/vracht waarborgen. Alle voorschriften moeten in het Duits weergegeven worden en moeten duidelijk leesbaar zijn.

De vereisten voor etikettering volgens de DmV zijn in detail terug te vinden in Artikel 6 en in Bijlage 2, Tabel 10 van de DmV.

Ondersteuning omtrent de etikettering kan gevraagd worden bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter (contacten zie bijlage 1).

Toleranties qua samenstelling

Voor de nutriënten N, P₂O₅, K₂O in ‘Wirtschaftsdüngern’ worden toleranties toegestaan tot 50% van de aangegeven gehalten (in %), echter niet meer dan een absoluut gehalte van 1% (zie tabel 1, bijlage 2, DmV).

voorbeelden:

- bij een aangegeven N-gehalte van 10% mag het werkelijk gehalte schommelen tussen 9% en 11%, vermits een afwijking van 50% van dit aangegeven gehalte (5%) groter is dan een gehalte van 1%.
- bij een aangegeven N-gehalte van 0,5% mag het werkelijk gehalte schommelen tussen 0,25% en 0,75%, dus een afwijking van 50% is toegelaten vermits deze niet hoger is dan een gehalte van 1%.

Voor de nutriënten N, P₂O₅, K₂O in ‘organische Düngemittel’ worden toleranties toegestaan tot 25% van de aangegeven gehalten (in %), echter niet meer dan een absoluut gehalte van 1% (zie tabel 1, bijlage 2, DmV).

2.2.3 Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger

Deze omschrijft de “Mitteilungs-, Melde- en Aufzeichnungspflicht” voor Wirtschaftsdünger.

De WdÜngV is van toepassing op alle meststoffen die dierlijke mest & landbouwresten (ook plantaardig!) bevatten, dus ook digestaten of composten.

Om naar Duitsland te kunnen exporteren moet u een Duits ZID (Zentrale InVeKos Datenbank) nummer hebben. Deze is aan te vragen bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter. Alle adressen zijn te vinden op deze website: <https://www.zi-daten.de/ads-adress.html> (Tabel 1).

A. Mitteilungspflicht

Bij het eerste transport naar Duitsland moet de transporteur zich éénmalig melden bij de Duitse overheid, een maand voor het eerste transport. Deze aanmelding blijft altijd geldig. Per deelstaat bestaan hiervoor aparte formulieren (contacten bevoegde instanties zie Bijlage 1).

B. Aufzeichnungspflicht

De leverancier, de transporteur én de afnemer moeten ten laatste één maand na het transport, volgende zaken registreren:

- Naam en adres van de leverancier
- Naam en adres van de transporteur
- Naam en adres van de afnemer
- Datum van de levering, transport of afname
- Geleverde hoeveelheid (in tonnen verse massa) en mestsoort
- Gehalte totale N en P₂O₅ in kg/ton verse stof, alsook de hoeveelheid N van dierlijke herkomst

Deze gegevens moeten minstens gedurende 3 jaar bewaard worden, en op verzoek van de bevoegde instantie kunnen voorgelegd worden.

C. Meldepflicht

De ontvanger van de meststoffen moet elk jaar eenmalig een melding doen van alle ontvangen meststoffen bij de bevoegde overheid, met vermelding van naam en adres van de leverancier, datum van levering en aantal ton verse massa. Dit moet voor 31 maart van het volgende jaar plaatsvinden.

De Aufzeichnungs-, Melde- en Mitteilungspflicht geldt niet indien er per kalenderjaar niet meer dan 200 ton verse massa wordt geïmporteerd, of indien het verpakkingen van minder dan 50kg voor particuliere afzet betreft.

De integrale WdÜngV kan u hier terugvinden: http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/wd_ngv/gesamt.pdf

2.2.4 Bioabfallverordnung (BioAbfV)

Is het product afkomstig uit een productieproces met OBA's, dan is de BioAbfV van toepassing. De Düngemittelverordnung blijft ook steeds gelden. De BioAbfV is strikt genomen niet van toepassing als bedrijfseigen afval (bvb. gebruik van eigen plantaardig afval) gebruikt wordt.

De BioAbfV kan u hier terugvinden: <http://www.gesetze-im-internet.de/bioabfv/>

De bevoegde autoriteit inzake de BioAbfV verschilt van deelstaat tot deelstaat, en soms zijn meerdere autoriteiten bevoegd. Meestal gaat het om het regionaal ministerie voor Leefmilieu (Umwelt/Umweltschutz) en/of de Landesamt für Umwelt. Contactgegevens zijn terug te vinden in Bijlage 1 van deze brochure, kolom 1.

A. Positieve lijst van grondstoffen (*n.v.t.* voor producten met Belgische erkenning)

In bijlage 1 van de BioAbfV bevat tabel 1 een lijst met afvalstoffen die als grondstof voor de productie van meststoffen, bodemverbeterende middelen of teeltsubstraten gebruikt mogen worden.

In deel a staat het afval dat zonder verdere eisen in de landbouw toegepast kan worden.

In deel b staat het afval dat toegepast kan worden mits toestemming van de verantwoordelijke autoriteit of mits het gebruik zich beperkt tot grond in eigen bezit. De bevoegde autoriteit kan hiertoe analyses opvragen van zware metalen en vreemde bestanddelen.

B. Verplichte analyses (*n.v.t.* voor producten met Belgische erkenning)

Voor elke 2000 ton meststof (op verse massa) die op Duitse landbouwgrond wordt toegepast, moeten er analyses zijn van:

- Het gehalte aan Pb, Cd, Cu, Ni, Hg en Zn
- pH, zout, OS, DS
- Vreemde stoffen en stenen

Wanneer de kwaliteit en herkomst van de meststof constant blijft, kan de bevoegde instantie toestaan dat dit niet verplicht is voor iedere 2000 ton toegepaste meststof. Wanneer > 24.000 ton van deze meststof op jaarbasis op Duitse landbouwgrond komt, beperkt de analyseplicht zich tot een maandelijkse plicht. De bevoegde instantie kan daarentegen ook om frequentere analyses vragen. De analyses worden minimum om de 3 maand herhaald. De verwerker van OBA's moet de resultaten om de 6 maand voorleggen aan de bevoegde instantie. De resultaten moeten 10 jaar bewaard blijven.

C. Gehaltes aan verontreinigingen en zware metalen (*ook van toepassing* voor producten met Belgische erkenning)

Tabel 4: Maximale gehaltes aan zware metalen (mg/kg DS) (indien maximaal toevoeging van 20 ton DS meststof per ha per drie jaar, bv. 6,5 ton DS per jaar)

Pb	150
Cd	1,5
Cr	100

Cu	100
Ni	50
Hg	1
Zn	400

Tabel 5: Maximale gehalten aan zware metalen (mg/kg DS) (indien maximaal toevoeging 30 ton DS biologisch afval per ha per drie jaar)

Pb	100
Cd	1
Cr	70
Cu	70
Ni	35
Hg	0,7
Zn	300

Vreemde stoffen:

Het aandeel aan vreemde stoffen zoals glas, kunststoffen en metalen met diameter >2 mm mag maximaal 0.5% van de droge stof bedragen.

Het aandeel aan stenen met een diameter >10 mm mag maximaal 5% van de droge stof bedragen.

D. Verplichte vermeldingen op de verpakking of de begeleidende documenten of “Kennzeichnung” (ook van toepassing voor producten met Belgische erkenning)

Wanneer het product in België erkend is als meststof, mogen ook de etiketteringsvoorwaarden van het Koninklijk Besluit van 28/01/2013 (betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten) toegepast worden, zij het vertaald naar het Duits.

De informatie die op de “Lieferschein” of vrachtbrief moet staan, is terug te vinden in Artikel 11, paragraaf 2 van de BioAbfV. Een voorbeeld van een vrachtbrief voor BioabfV is terug te vinden in Bijlage 4 van de BioAbfV. Daarbij moeten o.a. analyseresultaten toegevoegd worden. Indien een FOD-ontheffing aanwezig, zijn de reeds gedane analyses in Vlaanderen hiervoor geldig.

E. Verplicht bodemonderzoek bij de eerste toepassing van BioAbfal (ook van toepassing voor producten met Belgische erkenning)

De percelen waarop meststoffen met OBA's worden toegepast, moeten door de landbouwer binnen de twee weken na het uitrijden doorgegeven worden aan de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit is in dit geval de autoriteit van de regio waar dit perceel gelegen is. Meestal gaat het dan om de Landwirtschaftskammer of Landesamt (contactgegevens per deelstaat, zie Bijlage 1 van deze brochure). Bij de eerste maal dat een meststof

met OBA's toegepast wordt op dat perceel, moet een bodemonderzoek gebeuren, waarbij volgende parameters moeten geanalyseerd worden:

- Pb, Cu, Zn, Cd, Cr, Ni, Hg_{pH}

De resultaten moeten ten laatste 3 maand na het uitrijden aan de bevoegde instantie gemeld worden. Indien ooit al dergelijk bodemonderzoek voor dat perceel is gebeurd (bv. bij eerder uitrijden van meststoffen met OBA's of uitrijden van slibs), dan blijft dit onderzoek geldig en moet geen nieuw onderzoek gebeuren. Wanneer de kritische drempelwaarden voor de bodem (te vinden in de Bundes-Bodenschutz- und Altlastenverordnung) zijn overschreden, is het verboden de meststof uit te rijden. De gedetailleerde "Bodenuntersuchungspflichten" zijn terug te vinden in artikel 9 van de BioAbfV.

3 STAPPENPLAN EXPORT

Dit hoofdstuk bevat stappenplannen die omschrijven welke stappen genomen moeten worden bij de export van dierlijke mest en digestaat. Onderscheid wordt gemaakt tussen de volgende stappenplannen:

Stappenplan 1: ruwe pluimveemest

Stappenplan 2: ruwe paardenmest

Stappenplan 3: gehygiëniseerde meststoffen met landbouwgerelateerde producten, zonder OBA's (bv compost of digestaat)

Stappenplan 4: gehygiëniseerde meststoffen met landbouwgerelateerde producten én OBA's (bv compost of digestaat)

LET OP : hierbij wordt niet vermeld wat de verplichtingen zijn van de afnemer. Deze stappenplannen zijn opgesteld uit het standpunt van de exporteur.

3.1 Stappenplan 1: pluimveemest

3.1.1 Voor verzending - Duitsland

Om naar Duitsland te kunnen exporteren moet u een Duits ZID (Zentrale InVeKos Datenbank) nummer hebben. Deze is aan te vragen bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter. Alle adressen zijn te vinden op deze website: <https://www.zi-daten.de/ads-adress.html> (Tabel 1).

Vóór het eerste transport naar Duitsland moet u zich éénmalig melden, de zogenaamde Mitteilungspflicht (zie 2.2.3)

Vraag daarna uiterlijk 4 weken voor het transport een invoertoestemming aan bij de bevoegde Duitse overheid. De verantwoordelijke persoon voor het transport (erkend mestvoerder) vraagt bij de bevoegde diensten van Duitsland een invoertoestemming 'Tierseuchenrechtliche Genehmigung' aan bij het 'Ministerium für Umwelt und Verbraucherschutz' aan de hand van het formulier *"Aanvraag om toestemming voor de verzending van dierlijke bijproducten naar een andere lidstaat"*.

3.1.2 Voor verzending - België

De erkende mestvoerder die het transport zal uitvoeren, bezorgt het document *"Aanvraag om dierlijke mest uit te voeren"* (Bijlage 2 van deze brochure) samen met de invoertoestemming van de Duitse bevoegde instantie aan de VLM.

De VLM keurt de 'aanvraag tot uitvoer van dierlijke mest' goed op basis van de invoertoestemming en brengt de erkende mestvoerder hiervan op de hoogte. De erkende mestvoerder vindt na de goedkeuring het nummer van de goedgekeurde aanvraag tot uitvoer terug in het MTIL (Mest Transport Internet Loket).

De VLM brengt het FAVV op de hoogte van de goedgekeurde aanvraag tot uitvoer, zodat het FAVV de gezondheidscertificaten kan bezorgen aan de verantwoordelijke persoon voor het transport.

De erkende mestvoerder maakt alle vereiste transportbegeleidende documenten op waaronder het mestafzetdocument en het gezondheidscertificaat, na aanmelding van het vervoer via het internetloket TRACES (Trade control and expert system). De volledige procedure is tevens terug te vinden op https://www.vlm.be/nl/doelgroepen/transportsector/erkende-mestvoerders/in-en-uitvoer/Procedure_voor_uitvoer/uitvoer-van-onverwerkte-pluimveemest/Paginas/default.aspx.

De aanmelding wordt door het FAVV in TRACES ingevoerd.

Voor de aflevering van het gezondheidscertificaat kan de verantwoordelijke persoon voor het transport zich richten tot de PCE's (Provinciale Controle Eenheid) van het FAVV. Dit moet minimaal 24u op voorhand worden aangevraagd en schriftelijk worden bevestigd aan de PCE. Deze procedure is terug te vinden op de website van FAVV (http://www.favv-afsca.fgov.be/exportderdelanden/_documents/2013-12-23_leidraad-export-versie_3dd131210.pdf)

Het document moet ten minste in drievoud worden opgemaakt (één origineel en twee afschriften).

Het origineel gaat samen met de zending naar de eindbestemming. De ontvanger moet het bewaren. De producent en de vervoerder bewaren ieder een afschrift. Gezondheidscertificaten moeten ten minste twee jaar worden bewaard.

3.1.3 Tijdens verzending - Duitsland

Iedere vracht van meststoffen moet in Duitsland vergezeld zijn van een Lieferschein. Zolang dezelfde meststof vervoerd wordt, kan de Lieferschein hergebruikt worden. De specificaties en vereisten van de Kennzeichnung voor Wirtschaftsdünger zijn terug te vinden in de DümV onder artikel 6 en in Tabel 10 van Bijlage 2.

Vrachtbrieven moeten minstens zeven jaar bewaard worden.

3.1.4 Na verzending - Duitsland

Na het transport moet binnen 1 maand aan de Aufzeichnungspflicht worden voldaan. De specificaties en voorwaarden zijn terug te vinden onder 2.2.3.

3.2 Stappenplan 2: ruwe paardenmest

VOOR VERZENDING - DUITSLAND:

- ZID nummer
- Mitteilungspflicht
- Invoertoestemming

VOOR VERZENDING - BELGIE (VL):

- Uitvoertoestemming
- Handelsdocument
- TRACES
- Mestafzetdocument

TIJDENS VERZENDING - DUITSLAND:

- Lieferschein (Kennzeichnung
volgens DümV)

NA VERZENDING - DUITSLAND:

- Aufzeichnungspflicht

3.2.1 Voor verzending – Duitsland

Om naar Duitsland te kunnen exporteren, moet u een Duits ZID (Zentrale InVeKos Datenbank) nummer hebben. Deze is aan te vragen bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter. Alle adressen zijn te vinden op deze website: <https://www.zi-daten.de/ads-adress.html> (Tabel 1).

Vóór het eerste transport naar Duitsland moet u zich éénmalig melden, de zogenaamde Mitteilungspflicht (zie 2.2.3)

Vraag daarna uiterlijk 4 weken voor het transport een invoertoestemming aan bij de bevoegde Duitse overheid. De verantwoordelijke persoon voor het transport (erkend mestvoerder) vraagt bij de bevoegde diensten van Duitsland een invoertoestemming 'Tierseuchenrechtliche Genehmigung' aan bij het 'Ministerium für Umwelt und Verbraucherschutz' aan de hand van het formulier *"Aanvraag om toestemming voor de verzending van dierlijke bijproducten naar een andere lidstaat"*.

3.2.2 Voor verzending - België

Diegene die het transport zal uitvoeren, bezorgt het document *"Aanvraag om dierlijke mest uit te voeren"* (zie Bijlage 2 van deze brochure) samen met de invoertoestemming van de Duitse bevoegde instantie aan de VLM. De VLM keurt de 'aanvraag tot uitvoer van dierlijke mest' goed op basis van de invoertoestemming en brengt de erkende mestvoerder hiervan op de hoogte. De erkende mestvoerder vindt na de goedkeuring het nummer van de goedgekeurde aanvraag tot uitvoer terug in het MTIL (Mest Transport Internet Loket).

Voor de export van ruwe paardenmest is enkel een handelsdocument vereist (afgeleverd door VLM). De volledige procedure is terug te vinden op https://www.vlm.be/nl/doelgroepen/transportsector/erkende-mestvoerders/in-en-uitvoer/Procedure_voor_uitvoer/uitvoer-van-onverwerkte-paardenmest/Paginas/default.aspx.

Het document moet ten minste in drievoud worden opgemaakt (één origineel en twee afschriften).

Het origineel gaat samen met de zending naar de eindbestemming. De ontvanger moet het bewaren. De producent en de vervoerder bewaren ieder een afschrift. Een handelsdocument kan in MTIL reeds deels opgemaakt verkregen worden.

3.2.3 Tijdens verzending - Duitsland

Iedere vracht van meststoffen moet in Duitsland vergezeld zijn van een Lieferschein. Zolang dezelfde meststof vervoerd wordt, kan de Lieferschein hergebruikt worden. De specificaties en vereisten van de Kennzeichnung voor Wirtschaftsdünger zijn terug te vinden in de DümV onder artikel 6 en in Tabel 10 van Bijlage 2.

Vrachtbrieven moeten minstens zeven jaar bewaard worden.

3.2.4 Na verzending - Duitsland

Na het transport moet binnen 1 maand aan de Aufzeichnungspflicht worden voldaan. De specificaties en voorwaarden zijn terug te vinden onder 2.2.3.

3.3 Stappenplan 3: Gehygiëniseerde meststoffen met landbouwgerelateerde producten, zonder OBA

VOOR VERZENDING -
DUITSLAND:

- ZID nummer
- Mitteilungspflicht

VOOR VERZENDING - BELGIE (VL):

- Mestafzetdocument
- Handelsdocument

TIJDENS VERZENDING - DUITSLAND:

- Lieferschein (Kennzeichnung
volgens DümV)

NA VERZENDING - DUITSLAND:

- Aufzeichnungspflicht

3.3.1 Voor verzending – Duitsland

Om naar Duitsland te kunnen exporteren, moet u een Duits ZID (Zentrale InVeKos Datenbank) nummer hebben. Deze is aan te vragen bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter. Alle adressen zijn te vinden op deze website: <https://www.zi-daten.de/ads-adress.html> (Tabel 1).

Vóór het eerste transport naar Duitsland moet u zich éénmalig melden, de zogenaamde Mitteilungspflicht (zie 2.2.3).

3.3.2 Voor verzending – België

Voor de export van gehygiëniseerde meststoffen is enkel een handelsdocument vereist. De volledige procedure is terug te vinden op https://www.vlm.be/nl/doelgroepen/transportsector/erkende-mestvoerders/in-en-uitvoer/Procedure_voor_uitvoer/Gehygiëniseerde-mestproducten-van-een-1069-2009-erkende-installatie/Paginas/default.aspx.

3.3.3 Tijdens verzending – Duitsland

Iedere vracht van meststoffen moet in Duitsland vergezeld zijn van een Lieferschein. Zolang dezelfde meststof vervoerd wordt, kan de Lieferschein hergebruikt worden. De specificaties en vereisten van de Kennzeichnung voor Wirtschaftsdünger en Düngemitteln zijn terug te vinden in de DmV onder artikel 6 en in Tabel 10 van Bijlage 2.

Vrachtbrieven moeten minstens zeven jaar bewaard worden.

3.3.4 Na verzending - Duitsland

Na het transport moet binnen 1 maand aan de Aufzeichnungspflicht worden voldaan. De specificaties en voorwaarden zijn terug te vinden onder 2.2.3.

3.4 Stappenplan 4: Gehygiëniseerde meststoffen met landbouwgerelateerde producten én OBA's

VOOR VERZENDING - DUITSLAND:

- ZID nummer
- Mitteilungspflicht
- Indien Niedersachsen - kennisgevingsprocedure (VO (EG) Nr. 1013/2006)

VOOR VERZENDING - BELGIE (VL):

- Mestafzetdocument
- Handelsdocument

TIJDENS VERZENDING - DUITSLAND:

- - Lieferschein (Kennzeichnung volgens BioAbfV)

NA VERZENDING - DUITSLAND:

- Aufzeichnungspflicht

3.4.1 Voor verzending – Duitsland

Om naar Duitsland te kunnen exporteren, moet u een Duits ZID (Zentrale InVeKos Datenbank) nummer hebben. Deze is aan te vragen bij de lokale Landwirtschaftskammer (LWK) of Landesämter. Alle adressen zijn te vinden op deze website: <https://www.zi-daten.de/ads-adress.html> (Tabel 1).

Vóór het eerste transport naar Duitsland moet u zich éénmalig melden, de zogenaamde Mitteilungspflicht (zie 2.2.3)

Indien het gaat om export naar de deelstaat Niedersachsen is tevens de kennisgevingsprocedure (VO (EG) Nr. 1013/2006) van toepassing. Deze gaat als volgt:

De producent die betrokken is bij het vervoer moet optreden als initiatiefnemer. In de terminologie van de Verordening (EG) Nr. 1013/2006 wordt de initiatiefnemer "de kennisgever" genoemd.

Alvorens een aanvraag in te dienen, moet de kennisgever met de ontvanger een contract opmaken waarin het volgende wordt aangegeven:

- aard en hoeveelheid van de over te brengen meststof;
- dat de kennisgever verplicht is de afvalstoffen op eigen kosten terug te nemen als de overbrenging niet voltooid is zoals voorzien of in strijd met de Verordening (EG) Nr. 1013/2006 is verricht;
- dat de ontvanger verplicht is de bevoegde instantie op de hoogte te stellen als de mest verder wordt overgebracht naar een ander land;
- dat de ontvanger verplicht is zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 30 dagen na de nuttige toepassing, aan de kennisgever een verklaring te verstrekken dat de mest op een milieuhygiënische verantwoorde wijze een nuttige toepassing heeft gekregen.

Voor het grensoverschrijdend transport moet een aanvraag ingediend worden. De aanvraag dient te gebeuren door middel van een "begeleidend document". Dit document bestaat uit twee delen: "het kennisgevingsformulier" en "het vervoersdocument". Het begeleidend document moet aangevraagd worden bij de VLM. Ter dekking van de administratieve kosten verbonden aan de behandeling van de dossiers dient een bedrag van 11,34 € inclusief verzendingskosten en exclusief bankkosten per begeleidend document te worden betaald op rekeningnummer BE45 3751 1172 5689 van de "Vlaamse Landmaatschappij; Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel" met de vermelding "formulieren EVOA". Per afzonderlijke ontvanger dient een afzonderlijke kennisgeving gedaan te worden.

Zodra de VLM het vereiste bedrag heeft ontvangen, verzendt zij het begeleidende document naar de kennisgever. De kennisgever stuurt 2 exemplaren van het volledige dossier naar de VLM (waaronder het kennisgevingsformulier geheel ingevuld + vervoersdocument gedeeltelijk ingevuld en het contract). Daarvan is één exemplaar bestemd voor de buitenlandse autoriteiten en één exemplaar voor de VLM.

De VLM registreert de formulieren en stuurt de dossiers verder naar de bevoegde autoriteiten van het land van bestemming. Indien gewenst kan de kennisgever de goedgekeurde formulieren op de VLM afhalen en ze zelf bij de bevoegde autoriteiten in het land van bestemming overhandigen.

Na ongeveer één week dient de kennisgever een ontvangstbevestiging te ontvangen van de bevoegde autoriteiten van bestemming. De kennisgever dient binnen de dertig dagen na versturing van de ontvangstbevestiging een antwoord te krijgen op zijn aanvraag van de autoriteiten van bestemming. Bij goedkeuring moet de kennisgever het vervoer minstens drie werkdagen vooraf melden aan de VLM én aan de bevoegde autoriteit van bestemming.

Tijdens het transport moet het vervulde vervoersdocument samen met het goedgekeurde kennisgevingsformulier - of een kopie ervan - aanwezig zijn in het transportmiddel.

Nadat het mesttransport heeft plaatsgevonden, volgt een namelding. De ontvanger maakt drie kopieën van het volledig ingevulde vervoersdocument. Hij bewaart het originele exemplaar en zendt binnen de drie dagen na ontvangst van de mest, een afschrift ervan naar de VLM te Brussel én naar de bevoegde autoriteit van bestemming ter bevestiging van de ontvangst. Hij bezorgt tevens een afschrift ervan aan de kennisgever.

3.4.2 Voor verzending – België

Voor de export van gehygiëniseerde meststoffen is enkel een handelsdocument vereist. De volledige procedure is terug te vinden op https://www.vlm.be/nl/doelgroepen/transportsector/erkende-mestvoerders/in-en-uitvoer/Procedure_voor_uitvoer/Gehygiëniseerde-mestproducten-van-een-1069-2009-erkende-installatie/Paginas/default.aspx.

3.4.3 Tijdens verzending - Duitsland

Iedere vracht van meststoffen moet in Duitsland vergezeld zijn van een Lieferschein. Zolang dezelfde meststof vervoerd wordt, kan de Lieferschein hergebruikt worden. De specificaties en vereisten van de Kennzeichnung voor Bioabfall zijn terug te vinden in de BioAbfV onder artikel 11, paragraaf 2. De template hiervoor kan u terugvinden in Bijlage 4 van de BioAbfV (Lieferschein gemäß § 11 Abs. 2 BioAbfV). Vrachtbrieven voor Bioabfall moeten 10 jaar bewaard worden.

3.4.4 Na verzending - Duitsland

Na het transport moet binnen 1 maand aan de Aufzeichnungspflicht worden voldaan. De specificaties en voorwaarden zijn terug te vinden onder 2.2.3.

CONTACT VCM

Voor meer inlichtingen of eventuele vragen of opmerkingen betreffende deze brochure kunt u terecht bij het VCM-secretariaat:

VCM vzw - Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking

Abdijbekestraat 9

B-8200 Brugge

tel. +32 (0)50 407 201

fax. +32 (0)50 407 489

info@vcm-mestverwerking.be

website: www.vcm-mestverwerking.be

REFERENTIES

website VLM - http://www.vlm.be/intermediairs/ErkendeMestvoerders/in-%20en%20uitvoer/procedure_voor_uitvoer/Pages/default.aspx

Wetgeving Duitsland:

Voor de opmaak van deze brochure werden volgende wetgevingen in acht genomen:

- Düngemittelgesetz van 9 januari 2009
- Düngeverordnung van 13 januari 2006
- Düngemittelverordnung van 16 december 2008 met wijziging van 23 april 2012
- Bioabfallverordnung van 21 september 1998 met laatste wijziging van 4 april 2013
- Verordnung über das Inverkehrbringen und Befördern von Wirtschaftsdünger van 21 juli 2010

Bron - <http://www.lanuv.nrw.de/agrar/duengemittel/duengemittelgesetz.htm>

Bron - <http://www.gesetze-im-internet.de/bioabfv/>

BIJLAGEN

Bijlage 1: Bevoegde instanties per Bundesland

Landesamt	Landwirtschaftskammer/ Landesanstalt – <i>bevoegde instantie voor Mitteilungs-/Meldepflicht</i>	Formulieren en informatie
BADEN-WÜRTTEMBERG		
Regierungspräsidium Freiburg (Abteilung 3) Adres: Regierungspräsidium Freiburg Postfach 79083 Freiburg Tel: +49 76 12 08 0 Fax: +49 76 12 08 39 42 00 E-Mail: poststelle@rpf.bwl.de	Website: http://www.landwirtschaft-bw.info Hauptgeschäftsstelle Landesbauernverband in Baden-Württemberg e.V. Adres: Bopserstraße 17 70180 Stuttgart Tel: +49 71 12 14 00 Fax: +49 71 12 14 01 77 OF Hauptgeschäftsstelle Ravensburg Teil der Hauptgeschäftsstelle Landesbauernverband in Baden-Württemberg e.V. Adres: Gartenstraße 63	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: http://www.landwirtschaft-bw.info/pb/MLR.Landwirtschaft,Lde/Startseite/Ackerbau/Verbringungsverordnung+Merkblaetter+Informationen+und+Formulare?LISTPAGE=642203

	Postfach 1820 88188 Ravensburg Tel: +49 75 13 60 70 Fax: +49 75 13 60 78 0	
--	---	--

BAYERN		
Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft Institut für Ökologischen Landbau, Bodenkultur und Ressourcenschutz - IAB 2a Adres: Lange Point 12 85354 Freising	Bayerischer Bauernverband Adres: Max-Joseph-Straße 9 80333 München Tel: +49 89 55 87 30	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: http://www.lfl.bayern.de/iab/duengung/032104/
BRANDENBURG		

Landesamt für Ländliche Entwicklung, Landwirtschaft und Flurneuordnung Adres: Hauptsitz Frankfurt (Oder) Müllroser Chaussee 54 15236 Frankfurt (Oder) Tel: +49 33 55 60 24 02 Fax: +49 33 55 60 24 04 E-Mail: poststelle@lelf.brandenburg.de Website: www.lelf.brandenburg.de	Landesbauernverband Brandenburg e.V. Adres: Dorfstraße 1 Teltow / Rulsdorf 14513 Tel: +49 33 28 31 92 01 Fax: +49 33 28 31 92 05 E-Mail: Infor@lbv-brandenburg.de	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: http://lelf.brandenburg.de/sixcms/de-tail.php/bb1.c.240315.de
HESSEN		
Hessisches Ministerium für Umwelt, Klimaschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz Adres: Mainzer Str. 80 65189 Wiesbaden Tel: +49 61 18 15 0 Fax: +49 61 18 15 19 41	Regierungspräsidium Kassel Contactpersoon Düngeverordnung: Herr Martin Walper Tel: +49 56 11 06 42 13 Fax: +49 56 11 06 16 91 Email: martin.walper@rpks.hessen.de	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: http://verwaltung.hessen.de/irj/RPKS_Internet?cid=c002af81d3929e6b61e358a6d38e05e0

E-Mail: poststelle@umwelt.hessen.de	Contactpersoon Transport verordnung en Verkehrskontrolle: Herr Jörg Schäfer Tel: +49 56 11 06 42 14 Fax: +49 56 11 06 16 91 E-Mail: joerg.schaefer@rpks.hessen.de Website: http://verwaltung.hessen.de/irj/RPKS_Internet?cid=b5feb03419cc3663c6f598474a2997d8	
---	--	--

MECKLENBURG-VORPOMMERN		
Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz Mecklenburg-Vorpommern Adres: Referat 520 19048 Schwerin Tel: +49 38 55 88 65 20 Fax: +49 38 55 88 65 98 E-Mail: poststelle@lu.mv-regierung.de	LMS Agrarberatung GmbH Adres: Graf-Lippe-Straße 1 18059 Rostock Tel: +49 38 18 77 13 30 Fax: +49 38 18 77 13 37 0 E-Mail: gf@lms-beratung.de	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: http://www.lms-beratung.de/index.phtml?view-59&SpecialTop=40

NIEDERSACHSEN

Niedersächsischen Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz Adres: Calenberger Straße 2, 30169 Hannover Tel: +49 05 11 12 00 E-Mail: poststelle@ml.niedersachsen.de	Landwirtschaftskammer Niedersachsen, Sitz Oldenburg Adres: 26121 Oldenburg Tel: +49 44 18 01 0 Contactpersoon: Luise Engelke Tel: +49 44 18 01 42 9 Mail: luise.engelke@lwk-niedersachsen.de Landwirtschaftskammer Niedersachsen, Standort Adres: Hans-Böckler-Allee - 30173 Hannover Tel: +49 51 13 66 50 Contactpersoon per regio: http://www.lwk-niedersachsen.de/index.cfm/portal/7/nav/10/action/contact/parent/Pflanzenbau/sub/D%C3%BCngung.html	Formulieren Verbringung Wirtschaftsdünger: https://www.lwk-niedersachsen.de/index.cfm/portal/74/nav/1587/article/21554.html
---	--	---

NORDRHEIN-WESTFALEN

Landesamt für Natur, Umwelt und Verbraucherschutz (LANUV) Adres: Leibnitzstraße 10, 45659 Recklinghausen Nordrhein-Westfalen Contactpersoon: Nora Marquardt Tel: +49 23 61 30 53 26 5 Fax: +49 23 61 30 55 99 02 E-Mail: Einfuhr-nrw@lanuv.nrw.de	Landwirtschaftskammer, die für die Überprüfung der sachgerechten Anwendung von Düngemitteln, Bodenhilfsstoffen, etc. zuständig ist Landwirtschaftskammer NRW Adres: Nevinghoff 40 48147 Münster Tel: 0251 2376-0 E-Mail: poststelle-muenster@lwk.nrw.de Landwirtschaftskammer NRW Adres: Siebengebirgsstraße 200 53229 Bonn Tel: 0228 703-0 E-Mail: poststelle-bonn@lwk.nrw.de Contactpersoon per regio: https://www.landwirtschaftskammer.de/wir/pdf/lwk-Adressesen.pdf	Formulieren: http://www.landwirtschaftskammer.de/landwirtschaft/ackerbau/duengung/duengeverordnung/meldeprogramm.htm
--	--	---

RHEINFLAND-PFALZ		
Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Ernährung, Weinbau und Forsten Adres: Kaiser-Friedrich-Straße 1, 55116 Mainz Contactpersoon: Herr Reinhold Schembs Tel: +49 61 31 16 46 21 Fax: +49 61 31 16 53 54 E-Mail: Rp-tier@mulewf.rlp.de	Landwirtschaftskammer Rheinland-Pfalz Haus der Landwirtschaft Adres: Burgenlandstraße 7 55543 Bad Kreuznach Tel: +49 67 17 93 0 Fax: +49 67 17 93 11 99 E-Mail: info@lwk-rlp.de Website: www.lwk-rlp.de	Formulieren: http://www.add.rlp.de/Landwirtschaft,-Weinbau,-Wirtschaftsrecht/Agraraufsicht-und-Ernaehrungssicherstellung/Wirtschaftsduenger-verbringungsverordnung/
SAARLAND		
Referat Veterinärwesen und Verbraucherschutz Saarbrücken Adres: Ursulinenstraße 8-16 66111 Saarbrücken	Landwirtschaftskammer für das Saarland Adres: Dillinger Str. 67 66822 Lebach Tel: +49 68 81 92 80	Formulieren: http://www.lwk-saarland.de/pflanze/downloads.html

Contactpersoon: Frau Dr Geiger Tel: +49 68 15 01 32 10 Fax: +49 68 11 50 12 08 9 E-Mail: a.geiger@gesundheit.saar-land.de	Fax: +49 68 81 92 81 00	
SACHSEN		
Sächsisches Staatsministerium für Soziales und Verbraucherschutz Referat 24 Adres: Alberstr.10 01097 Dresden Tel: +49 35 15 64 0 Fax: +49 35 15 64 58 50 E-Mail: poststelle@sms.sachsen.de	Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie (LfULG, Ref. 72- Pflanzenbau) Contactpersoon: Herr Stefan Heinrich Adres: Postfach 54 01 37 01311 Dresden Tel: +49 35 24 26 31 72 12 Fax: +49 35 24 26 31 72 99	Formulieren: http://www.landwirtschaft.sachsen.de/landwirtschaft/18415.htm
SACHSEN-ANHALT		
Landesverwaltungsamt Sachsen-Anhalt	Landesbauernverband Sachsen-Anhalt e.V. Adres: Maxim-Gorki-Straße 13	Formulieren: http://www.lfsg.sachsen-anhalt.de/themen/pflanzernaehrung-und-duengung/rechtsquellen/

	39108 Magdeburg Tel: +49 39 17 39 69 0 Landesanstalt für Landwirtschaft, Forsten und Gartenbau Zentrum für Acker- und Pflanzenbau (ZAP) Adres: Strenzfelder Allee 22 06406 Bernburg (Saale) Tel: +49 34 71 33 40 Fax: +49 34 71 33 42 05 E-Mail: poststelle@llf.mlu.sachsen-anhalt.de	
SCHLESWIG-HOLSTEIN		
Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume Adres: Hamburger Chaussee 25 24220 Flintbek Tel: +49 43 47 70 40 Fax: +49 43 47 70 41 02	Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein Adres: Grüner Kamp 15-17 24768 Rendsburg Tel: +49 43 31 94 53 0 Fax: +49 43 31 94 53 19 9 E-Mail: lksh@lksh.de Contactpersoon:	Formulieren: http://www.lksh.de/landwirtschaft/pflanze/duengung-allgemein/gesetze-verordnungen/

	Dr. U. Schleuß uwe.schleuss@mlur.landsh.de	
THÜRINGEN		
Thüringer Landesamt für Verbraucherschutz, Abteilung 2 „Gesundheitlicher Verbraucherschutz, Veterinärwesen, Pharmazie“ Adres: Tennstedter Str. 8/9, 99947 Bad Langensalza Tel: +49 36 13 77 43 20 0 Fax: +49 36 13 77 43 02 0 E-mail: veterinaerwesen@tlv.thueringen.de	Thüringer Landesanstalt für Landwirtschaft (TLL), Referat 420 Adres: Naumburger Str. 98, 07743 Jena Contactpersonen: Dr. Volkmar König Tel.: 03641 / 683 418 Mail: volkmar.koenig@tll.thueringen.de Dr. Wilfried Zorn Tel.: 03641 / 683 417 Mail: wilfried.zorn@tll.thueringen.de	Formulieren: http://www.tll.de/ainfo/pdf/widu1110.pdf

Bijlage 2 : Aanvraag om toestemming voor de verzending van dierlijke bijproducten naar een andere lidstaat overeenkomstig artikel 48 van de Verordening (EG) nr. 1069/2009

PAGE 1/2	
APPLICATION FOR THE AUTHORISATION OF THE DISPATCH OF ANIMAL BY-PRODUCTS TO ANOTHER MEMBER STATE (ARTICLE 48 OF REGULATION (EC) No 1069/2009)	
Name and address of consignor	Approval or registration number, issued by (competent authority)
Name and address of applicant	Approval or registration number, issued by (competent authority)
Name and address of consignee	Approval or registration number, issued by (competent authority)
Animal by-products⁽¹⁾ ☐ Category 1 material consisting of: _____ (nature of the material) ☐ Category 2 material consisting of: _____ (nature of the material) ☐ Meat-and-bone meal derived from Category 1 material	Intended use⁽¹⁾ ☐ Disposal ☐ Processing ☐ Combustion ☐ Application to land ☐ Transformation into biogas ☐ Composting ☐ Petfood ⁽²⁾

☐ Animal fat derived from Category 1 material ☐ Meat-and-bone meal derived from Category 2 material ☐ Animal fat derived from Category 2 material	☐ Production of biodiesel ☐ For feeding to ⁽³⁾ : _____ ☐ For the manufacture of the following derived products ⁽⁴⁾ : _____
PAGE 2/2 (APPLICATION FOR THE AUTHORISATION OF THE DISPATCH OF ANIMAL BY-PRODUCTS TO ANOTHER MEMBER STATE (ARTICLE 48 OF REGULATION (EC) No 1069/2009))	
In case of meat-and-bone meal and animal fat: The materials have been processed according to the following method⁽⁵⁾: ____	Species of origin:
I, the undersigned, declare that the above information is factually correct. _____ (Signature: name, date, contact details: telephone, fax (if applicable), e-mail)	
Decision by the competent authority of the Member State of destination⁽⁶⁾:	

The dispatch of the consignment is:

- ☐ refused.
- ☐ accepted.
- ☐ accepted subject to the application of pressure sterilisation (method 1) to the materials.
- ☐ accepted subject to the following conditions for the dispatch⁽⁴⁾:

(Date, stamp and signature of the competent authority)

Notes:

Complete the document in BLOCK capitals.

- (1) Tick as appropriate.
- (2) In the case of petfood produced with Category 1 material comprising animal by-products derived from animals which have been submitted to illegal treatment as defined in Article 1(2)(d) of Directive 96/22/EC or Article 2(b) of Directive 96/23/EC.
- (3) Specify in accordance with Article 18 of Regulation (EC) No 1069/2009.
- (4) Specify.
- (5) Specify one of the processing methods referred to in Chapter III of Annex IV to Regulation (EU) No .../...
- (6) For the competent authority: tick as appropriate.